

Protokoll 8/2025

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 26 augusti 2025 kl. 17:00-17:20, Konferenscenter rum Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande
Jan Jönsson (L) Vice ordförande
Ulrika Lorentzi (S)
Jakob Brandt (S)
Annika Ödebrink (S)
Hanna Egeltoft (V) §§5-28
Magnus Runsten (MP)
Andréa Hedin (M)
Annika Elmlund (M)
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Tapani Juntunen (SD)
Kristin Jacobsson (C)
Jackie Nylander (V) ersätter Rashid Mohammed (V)
My Lind (V) §§1-4 ersätter Hanna Egeltoft (V)

Ersättare

Tobias Gerdås (S)
Eva Fagerhem (S)
Gun Risberg (S)
My Lind (V) §§5-28
Ludvig Filhm (M)
Emelie Wassermann (SD)
Anne-Lie Elfven (L) §§5-28
Henrik Falk (C)
Maurice Forslund (KD)

Övriga närvarande

Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Lina Blombergsson Avdelningschef
Lisa Cadenius Avdelningschef
Ingrid Klaus Avdelningschef
Anette Karlsson Enhetschef
Alaa Idris Enhetschef
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Stefan Creutz Holmgren Sekreterare
Gabriel Blomberg Borgarrådssekreterare

Justerare

Alexander Ojanne, Jan Jönsson

Datum för justering

2025-08-29

Paragraf

§§1-28

Sekreterare

Magnus Hillborg

**§ 1
Godkännande av dagordning****Beslut**

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Ordföranden Alexander Ojanne (S) och vice ordförande Jan Jönsson (L) utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker fredag den 29 augusti 2025.

§ 3 Förvaltningen informerar

Beslut

Nämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Socialdirektör Veronica Wolgast Carstorp informerar om:

- Det har varit en lugn sommar.
- Nya SoL från 1 juli. Inga störningar i systemen.
- 26 ungdomar har sommarjobbat på förvaltningen med olika uppgifter.
- Hjorthagen - dialog med boenden och aktörer i närområdet. Åtgärder har gjorts under sommaren och fortsätter.
- Stockholm stad har tillsammans med Malmö och Göteborg träffat SiS ledningsgrupp.

§ 4**Nämndens frågor till förvaltningen****Beslut**

1. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående det drogtoleranta boendet i Hjorthagen" från Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelse som anmäldes vid sammanträdet:

Skrivelse angående det drogtoleranta boendet i Hjorthagen

Andrea Hedin m.fl. (M), Jan Jönsson (L), Kristin Jacobsson (C), Maurice Forslund (KD) och Tapani Juntunen (SD)

Kommunpolitiken präglas ofta av komplexa avvägningar mellan olika intressen. Ett exempel på dessa avvägningar utspelar sig i Hjorthagen. Arbetet mot hemlöshet och missbruksproblematik står på ena sidan och på andra sidan tryggheten för lokalboende i området, varav en stor andel barnfamiljer. Även småföretagare som bidrar till liv och attraktivitet i stadsdelen påverkas.

Inför 2025 gav den rödgröna majoriteten socialnämnden i uppdrag att öppna ett nytt boende för hemlösa och utfallet blev detta drogtoleranta boende med omkring 40 lägenheter. Kritiken mot metodiken och boendets utformning kom tidigt från Socialstyrelsen, som konstaterar att den evidens som finns förordar andra metoder. Beslutet att öppna ett drogtolerant boende saknade också lokal förankring och det är inte helt logiskt för lekmän att förstå hur en miljö där individer med missbruk lever tillsammans med andra aktiva missbrukare ska leda till en framgångsrik rehabilitering och väg ut ur beroendet.

Oavsett inriktningen på boendet i Hjorthagen och dess effektivitet är det tydligt att konsekvenserna för Hjorthagen och Norra Djurgårdsstaden har blivit omfattande på kort tid. Ett område som tidigare betraktades som lugnt, småskaligt och familjevänligt, kännetecknas nu av utbredd oro, nedskräpning och otrygghet. Boende larmar om berusade personer som stör i området och agerar hotfullt, kanyler på lekplatser, en ökad mängd inbrott och larm från Polisen att området kan förvandlas till en öppen drogscen.

Med anledning av ovanstående vill vi ställa följande frågor:

1. Har förvaltningens genomfört en risk- och konsekvensanalys inför att boendet skulle öppna? Vad säger analysen i så fall

- om den geografiska platsen, boendets storlek eventuell påverkan på verksamheter och närboende?
2. Har förvaltningen haft dialog med polisen inför att boendet skulle öppna?
  3. Vilka åtgärder vidtar förvaltningen, respektive andra förvaltningar, i närtid för att bryta utvecklingen till följd av boendets öppnande och omfattning?
  4. Hur arbetar förvaltningen specifikt kring att motverka att personer med anknytning till de som bor på det drogtoleranta boendet uppehåller sig i närområdet?
  5. Har förvaltningen beredskap i andra verksamheter om antalet boendeplatser behöver minska med anledning av den växande otryggheten i området?

§ 5**Remiss av Motion om att ta Otto till Stockholm**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/364
SOF 2025/310

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens förslag på motionen om att ta "OTTO" till Stockholm. Förvaltningen bedömer att de utmaningar som beskrivs i motionen och som OTTO ska svara mot redan är omhändertagna genom den samordnade gemensamma tillsyn som bedrivs i staden sedan 2023. Stadens tillståndsgivande och tillsynande förvaltningar deltar redan idag i samordnade tillsyner i syfte att särskilt granska verksamheter och organisationer som utifrån indikatorer har upprepade avvikelser och bedöms vara oseriösa eller otillåtna.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kristin Jacobsson (C) yrkade

1. att tillstyrka motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Socialförvaltningens remissvar på motionen om att införa ett OTTO-liknande arbetssätt i Stockholms stad visar tyvärr att man missar den centrala poängen i vårt förslag. Motionen lyfter inte bara behovet av samordnad tillsyn mot ekonomiska oegentligheter, utan betonar framförallt vikten av att ge arbetet ett tydligt brottsofferperspektiv och en möjlighet att upptäcka och stötta människor i utsatthet. Här är det uppenbart att stadens nuvarande modell inte räcker till.

Det är givetvis positivt att Stockholm redan har ett påbörjat arbete med samordnad tillsyn, och att förvaltningen även, efter att vår motion skickades in, har inlett ett erfarenhetsutbyte med Botkyrka kommun. Men förvaltningens beskrivning av modellen visar att fokus ligger på att granska tillstånd, snedvriden konkurrens och

ekonomiska regelbrott. Det mänskliga lidandet bakom brottsligheten i form av människohandel, prostitution, arbetskraftsexploatering och barn som far illa, riskerar att hamna i skymundan, perspektivet är helt enkelt för smalt.

För att få med detta perspektiv behöver socialtjänsten vara en bärande, aktiv och operativ del av tillsynsarbetet. Socialtjänsten har den kompetens som krävs för att identifiera utsatta individer, möta människor som exploateras och se till att de får tillgång till stöd och skydd. Om tillsynen enbart blir ett verktyg för att motverka ekonomiska oegentligheter utan socialtjänstens närvaro riskerar Stockholm att missa de mest allvarliga konsekvenserna av den organiserade brottsligheten. Människohandelsbrott riskerar gå oss förbi.

Dessutom framgår av förvaltningens svar en annan svaghet i den nuvarande modellen: svårigheten att dela information mellan förvaltningarna. Detta är en direkt följd av att arbetet är inlåst i en traditionell förvaltningsstruktur med inbyggda effektivitetsbegränsningar. Här finns en tydlig lärdom från Botkyrka. Genom att inrätta ett särskilt tillsynsteam, en egen enhet med olika kompetensområden samlade, kan man undvika flaskhalsar, informationsglapp och otydlig ansvarsfördelning. En väg in för polisen, också utanför kontorstid, skulle möjliggöra ytterligare kontroller, också när behov uppstår i stunden. Det är just därför OTTO fungerar bättre. Det är ett arbetssätt som skär igenom stuprören och som dessutom gör det möjligt att tidigt uppräcka brottsoffer och ge dem stöd.

Vi ser en uppenbar risk med att det rödgröna styret reducerar frågan till en teknikalitet om tillsynsformer. Motionens ambition är betydligt större: att ge staden kraft att inte bara bekämpa de kriminella strukturerna, utan också att skydda och frigöra de människor som fastnat i deras grepp. När tillsynen riktas mot oseriösa verksamheter måste vi samtidigt se människorna bakom: kvinnor som utnyttjas i prostitution, människor som tvingas arbeta under slavliknande villkor och barn som växer upp i kriminella kontexter.

Stockholms stad behöver skapa en självständig tillsynsenhet med bred kompetens, utveckla arbetet till att både motverka kriminell ekonomi och att tidigt upptäcka människohandel och annan exploatering. I det arbetet måste socialtjänsten ha en tydlig och operativ roll, annars riskerar vi att missa det mänskliga lidandet som är den verkliga konsekvensen av den organiserade brottsligheten. Därför bör motionen tillstyrkas.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Kristin Jacobsson (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/310-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om att ta Otto till Stockholm
- SOF 2025/310-1.1 Motion om att ta Otto till Stockholm

§ 6**Remiss av Motion om att skapa fler platser för föreningar och lokala entreprenörer i Stockholms stad****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/432**

SOF 2025/336

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Jan Jönsson och Christina Tufvesson (båda L) till socialnämnden för yttrande. Motionärerna vill att staden ska utreda hur det kan skapas fler tillgängliga lokaler för föreningsliv och lokala entreprenörer i staden, särskilt i ytterstaden. De skriver att mötesplatser för föreningar och lokala entreprenörer är en viktig del av en levande stad och att det särskilt i ytterstaden finns ett stort engagemang men en brist på lokaler.

Förvaltningen kan konstatera att det inom staden finns en struktur för att tillhandahålla lokaler för föreningslivet i Stockholm, genom samlingslokaler som antingen drivs av staden eller av lokalförvaltande organisationer med ekonomiskt stöd från staden. Kulturnämnden beviljar årligen bidrag till lokalförvaltande organisationer som i sin tur tillgängliggör lokaler för föreningslivet. För en del av de föreningar som beviljas bidrag från socialnämnden passar det verksamheten väl att hyra in sig i lokala samlingslokaler. De föreningar som bedriver kontinuerlig daglig verksamhet har ofta behov av egna lokaler eller av att dela med en eller ett fåtal andra verksamheter. Förvaltningen anser att det är viktigt att tillse att det finns god tillgång till båda formerna av lokaler. Förvaltningen ser dock inte att det finns behov av en ny modell inom staden för att tillhandahålla lokaler för föreningar, som motionärerna föreslår.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Andrea Hedin m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) yrkade

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Det är ofta partierna i den styrande rödgröna majoriteten som framhåller att det råder brist på lokaler. Mot den bakgrunden är det anmärkningsvärt att förvaltningen nu menar att det finns en tillräcklig tillgång.

Förvaltningen anger vidare att det redan finns fungerande modeller för att tillhandahålla lokaler. Om så är fallet bör denna kunskap spridas tydligare, inte minst till de föreningar och aktörer som i dag återkommande vittnar om motsatsen.

Vi menar att lokalfrågan fortsatt utgör en stor problematik för föreningslivet, särskilt i ytterstaden. Att avvisa behovet av att utveckla nya lösningar riskerar därför att osynliggöra de problem som många fortfarande möter. De organisationer i civilsamhället som vi regelbundet möter anser att staden under denna mandatperiod intaget en mer skeptisk hållning till samarbeten med civilsamhället jämfört med förra perioden. Nu behövs en större lyhörddhet och en vilja att pröva nya vägar.

Vi står fast vid att fler mötesplatser för föreningar och lokala entreprenörer måste tillskapas. Ett stärkt föreningsliv och fler tillgängliga platser att verka på är en viktig del av en levande och sammanhållen stad.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/336-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om att skapa fler platser för föreningar och lokala entreprenörer i Stockholms stad
- SOF 2025/336-1.1 Motion om att skapa fler platser för föreningar och lokala entreprenörer i Stockholms stad

§ 7**Remiss av Motion om att grundligt utreda stadens inblandning i verksamheten kopplad till pojkhemmet Eolshäll****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/409**
SOF 2025/337**Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I motionen framhåller Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (L) att

1. Stockholms stad snarast tillsätter en egen ansvarsutredning kring Eolshäll med utgångspunkt i vad som redovisas i motionens bilaga "Eolshäll och staden" samt
2. att staden parallellt utreder kompensatoriska åtgärder i någon form för de drabbade individer som fortfarande är i livet, med inspiration från den norska modellen med "rettfärdsvederlag".

Att utreda ansvar och kompensatoriska åtgärder som efterfrågas i motionen är komplicerat. De utredningar och undersökningar som genomförts inom staden och av staten visar att det är en svår uppgift att klarlägga en kommun, myndighet eller organisations roll och utkräva ansvar därefter. Flera av rapporterna i den så kallade Vanvårdsutredningen beskriver tydliga exempel på den komplexitet som föreligger.

Utredningarna visar att liknande övergrepp som de som inträffat på Eolshäll har skett i andra familjehem och barnhem i flera av landets kommuner. Det är beklagligt att perioden för statens utredning endast sträcker sig till 1980 och därmed inte omfattar de individer som drabbades vid Eolshäll.

Socialförvaltningen menar att regeringen bör överväga en ny vanvårdsutredning som omfattar de personer som blev utsatta för övergrepp efter år 1980. De som har utsatts för vanvård och övergrepp eller försummelse i samhällsvården har rätt att få upprättelse av staten.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP) och Kristin Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Vi ifrågasätter den rödgröna majoritetens påstående att det skulle vara alltför komplext att utreda stadens inblandning och ansvar gällande Eolshäll. Dels hänvisas det återigen till de otillräckliga utredningar som tidigare genomförts som svar på Liberalernas krav på en utredning – vilket ledde till att Liberalerna själva tog initiativ till en egen utredning – och dels har Röda Korset som civilsamhällesorganisation redan gjort en egen ansvarsutredning, samt utbetalat kompensation till drabbade. Att Stockholms stad i det läget inte skulle ha kapacitet eller förmåga till en egen grundlig utredning framstår som osannolikt. Majoriteten väljer dessutom att inte kommentera de konkreta fynd och spår som Liberalerna redovisat. Det är en hållning som riskerar att underminera förtroendet för stadens vilja och förmåga att ta ansvar. Staden bör i dag ta det ansvar som den hade redan då.

Det är också anmärkningsvärt att hänvisa till att frågan bör utredas av regeringen. En sådan utredning skulle i vilket fall förutsätta stadens dokumentation – material som i stor utsträckning redan finns tillgängligt i stadsarkivet.

Liberalerna har tagit fram konkreta spår, upplysningar och underlag som kan ligga till grund för en större utredning av stadens ansvar. Vi har bland annat bifogat stadens egna riktlinjer och protokoll som tydligt fastslår stadens ansvar för de barn som utsattes under sin tid på Eolshäll. Att trots detta hävda att det saknas förutsättningar för en vidare utredning innebär att de drabbades erfarenheter inte tas på tillräckligt stort allvar.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- 2150549 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om att grundlig utreda stadens inblandning i verksamheten kopplad till pojkhemmet Eolshäll
- SOF 2025/337-1.1 Motion om att grundligt utreda stadens inblandning i verksamheten kopplad till pojkhemmet Eolsäll
- SOF 2025/337-1.2 Eolshäll och staden

§ 8**Remiss av Motion om Stockholms stads stöd i återuppbyggnaden av Ukraina****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/348
SOF 2025/338****Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Dennis Wedin (M), Jan Jönsson (L), Jonas Naddebo (C) och Nike Örbrink (KD) har lagt en motion i kommunfullmäktige om Stockholms stads stöd i återuppbyggnaden av Ukraina. Motionärerna lyfter behovet att öka stödet till Ukraina vilket de föreslår ska göras genom aktivering av vänortsavtalet mellan Stockholms stad och Kiev som en solidaritetshandling men också för att staden ska kunna hjälpa till med kompetens i samband med Kievs återuppbyggnad. Motionärerna föreslår också inrättande av en praxis för Stockholms stad som innebär att förvaltningar och bolag regelbundet inventerar, samlar ihop och donerar utrustning till återuppbyggandet av Ukraina.

Socialförvaltningen anser att mandatet för att fatta beslut i frågorna ligger på stadsövergripande nivå.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Andrea Hedin m.fl. (M), Jan Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C) yrkade

1. att tillstyrka motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Det är med en viss förvåning man noterar att Stockholms stad, under det rödgröna styret, tycks hantera vänortsavtalet med Kiev på ett sätt som lämnar en del att önska i fråga om aktivt engagemang. Avtalet, som ingicks 2022 som en manifestation av solidaritet mitt i Ukrainas pågående kamp mot aggression, borde rimligen inspirera till konkreta åtgärder snarare än vad som framstår som en mer avvaktande hållning. Man kan undra om det rådande styret fullt ut

inser betydelsen av att hedra sådana förbindelser, särskilt när exempelvis Kievs invånare dagligen konfronteras med konsekvenserna av invasionen.

Initiativen från Stockholms sida har varit sparsamma sedan maktskiftet till det rödgröna styret 2022. Det är beklagligt att ett avtal av denna dignitet inte tycks prioriteras högre, då det inte bara handlar om formella åtaganden utan om verklig ömsesidighet och ledarskap i en tid av global osäkerhet. Därför behövs denna motion som en påminnelse kring Stockholms åtaganden och löften. Det är dags att agera.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Andrea Hedin m.fl. (M), Jan Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) ställde sig bakom Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma yrkande.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/338-3 Tjänsteutlåtande - Remiss om Motion om Stockholms stads stöd i återuppbyggnaden av Ukraina
- SOF 2025/338-2.1 Motion om Stockholms stads stöd i återuppbyggnaden av Ukraina

§ 9**Remiss av Motion om att kartlägga förekomsten av homo- och transfobi i Stockholms stads verksamheter****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/442**
SOF 2025/339**Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I motionen framhåller Jan Jönsson (L) Stockholms stads ansvar att säkerställa att alla i staden bemöts med respekt och att motverka diskriminering och fördomar. En kartläggning önskas för att identifiera var och hur diskriminering, fördomar och hatbrott mot hbtqi-personer förekommer i stadens verksamheter.

Socialförvaltningen förhåller sig till samtliga diskrimineringsgrunder, genom att göra dem kända och arbeta aktivt med dessa. Förvaltningen arbetar utifrån Stockholms stads personalpolicy och Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna.

Kartläggning av kränkande särbehandling, trakasserier och dylikt sker kontinuerligt vad gäller samtliga diskrimineringsgrunder bland annat genom medarbetarundersökningar. Genom ett strategiskt och strukturerat arbetssätt arbetar förvaltningen för att både arbeta förebyggande samt hantera och åtgärda eventuella avvikelser och anmälningar.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens svar på motionen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Andrea Hedin m.fl. (M) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C) yrkade

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Det är positivt att staden arbetar både aktivt och brett med dessa frågor, och det är förstås välkommet att inga anmälningar

grundade i homo- eller transfobi inkommit till Diskrimineringsombudsmannen. Det visar på en viss styrka i det arbete som redan bedrivs och på att det finns en medvetenhet inom organisationen.

Vi vill samtidigt understryka att förvaltningens tjänsteutlåtande i stor utsträckning fokuserar på relationer och diskriminering mellan medarbetare. Även om det självfallet är en viktig fråga att ta på allvar, var motionens syfte framför allt att belysa och undersöka brukarperspektivet – det vill säga hur personer som möter stadens verksamheter uppfattar sitt bemötande. För stadens trovärdighet och förtroende är det centralt att säkerställa att alla stockholmare, oavsett bakgrund eller identitet, kan känna sig trygga med att bemötas med respekt och värdighet när de kommer i kontakt med våra verksamheter.

Vi konstaterar vidare att det fortfarande är förhållandevis få verksamheter som är HBTQ-certifierade. Att arbeta med HBTQ-certifiering är en viktig, och i sammanhanget relativt enkel, metod för att stärka kunskap, skapa medvetenhet och förbättra bemötandet av dessa målgrupper. En certifiering är inte en slutpunkt, men den innebär ett konkret och systematiskt arbetssätt för att höja kompetensen och bidra till ett inkluderande klimat i hela staden.

Det är därför angeläget att Stockholms stad fortsätter att utveckla och fördjupa sitt arbete, med särskilt fokus på brukarnas erfarenheter. Att stärka förtroendet för stadens verksamheter handlar inte bara om att förebygga diskriminering mellan medarbetare, utan också om att aktivt visa att alla stockholmare är välkomna och respekterade i de miljöer där staden möter människor i deras vardag.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/339-2 Tjänsteutlåtande - Remiss om Motion om att kartlägga förekomsten av homo- och transfobi i Stockholms stads verksamheter

- SOF 2025/339-1.1 Motion om att kartlägga förekomsten av homo- och transfobi i Stockholms stads verksamheter

§ 10**Remiss om Motion om tillgängliga skolgårdar****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/446**

SOF 2025/340

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Motionären Jan Jönsson (L) föreslår att Stockholms stads förskole- och skolgårdar inventeras ur ett tillgänglighetsperspektiv för att säkerställa att de är användbara för alla – inklusive barn med funktionsnedsättning. Han hänvisar till Funktionsrätt Stockholms rapport *Så funkar skolan!* som visar på brister i tillgänglighet och utanförskap i skolmiljön.

Staden har antagit ett program för tillgänglighet och delaktighet 2024–2029, där ett målområde fokuserar på att göra utemiljöer tillgängliga för alla. I linje med detta program är ett fortsatt systematiskt arbete för att skapa en inkluderande skolmiljö väsentlig.

Förvaltningen ställer sig positiv till det fortsatta arbetet med skolmiljön och ser rapporten som ett viktigt kunskapsunderlag för att uppnå programmets mål om ett tillgängligt och inkluderande Stockholm.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V) och Magnus Runsten (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Det är glädjande att förvaltningen i sitt tjänsteutlåtande tydligt ställer sig positiv till motionens intentioner. Vi delar helt uppfattningen att arbetet för tillgängliga skolgårdar är avgörande för att skapa en inkluderande och jämlik skolmiljö för alla barn.

När förvaltningen framhåller vikten av tillgängliga utemiljöer för lek, lärande och socialt samspel understryker det just det som

motionen syftar till – att ingen elev ska behöva stå utanför gemenskapen på grund av bristande tillgänglighet. Vi ser därför förvaltningens positiva inställning som en stark bekräftelse på att arbetet är både nödvändigt och väl förankrat i stadens egna program för tillgänglighet och delaktighet, samt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Mot den bakgrunden förväntar vi oss att den rödgröna majoriteten också drar slutsatserna av förvaltningens bedömning och bifaller motionen i sin helhet. Att på allvar säkerställa tillgängliga skolgårdar är inte bara en fråga om praktiska anpassningar, utan om barns rätt till delaktighet, trygghet och lika villkor.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/340-2 Tjänsteutlåtande - Remiss om motion tillgängliga skolgårdar
- SOF 2025/340-1.1 Motion om tillgängliga skolgårdar

§ 11**Remiss om Motion om att Stockholm ska leva upp till Europarådets människohandelskonvention****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS KS 2025/263**

SOF 2025/341

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motionen om att Stockholm ska leva upp till Europarådets människohandelskonvention av Kristin Jacobsson (C) till socialnämnden för yttrande. Människor som är utsatta för människohandel har rätt till betänketid enligt artikel 13 i Europarådets konvention om bekämpande av människohandel. Motionären framför att fåtal ansökningar om betänketid har skickats från socialtjänsten till Migrationsverket. Därför önskar motionären att Stockholms stad säkerställer att de internationella åtaganden som finns för att stödja och skydda offer för människohandel följs.

Socialförvaltningen arbetar för att stöd och skydd ges till personer som är utsatta för människohandel. Regionskoordinatorernas arbete sker i nära samverkan med åklagare, polisen och andra myndigheter och aktörer. Under våren 2025 har regionkoordinatorerna skickat in två ansökningar om tidsbegränsat uppehållstillstånd till Migrationsverket.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kristin Jacobsson (C), Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin m.fl. (M) yrkade

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Varje år kommer kvinnor till Stockholm för att utnyttjas i prostitution. Tusentals annonseras på sexsajter, men samtidigt visar förvaltningens siffror att det bara görs ett fåtal ansökningar om betänketid. 14 under hela 2024, och bara tre under våren 2025. Den klyftan mellan verkligheten och antalet ansökningar är enorm. Det betyder att många brottsoffer aldrig ens får chansen till den vila, trygghet och reflektion som de har rätt till enligt Europarådets människohandelskonvention.

Betänketiden är dessutom mer än bara dagar för reflektion, den ska kopplas till ett helt rättighetspaket: tryggt boende, juridisk rådgivning, psykologiskt stöd, sjukvård, tolk och ekonomiskt bistånd. Det är detta skydd som kan ge människor mod att stanna kvar, återhämta sig och i förlängningen vittna mot de kriminella nätverk som utnyttjar dem. Förvaltningen nämner skyddat boende och rådgivning, men resten lämnas därhän. Här brister staden uppenbarligen i att faktiskt leva upp till de internationella åtagandena.

Till det kommer att stadens eget program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation inte ens nämner betänketid eller rättighetspaket. Det gör att arbetet riskerar att bli otydligt, splittrat och beroende av enskilda tjänstepersoners initiativ. När begreppen inte finns med i våra styrdokument blir de inte heller en självklar del av stadens vardagliga arbete.

Förvaltningens svar är också defensivt. De nöjer sig med att beskriva nuläget, några ansökningar här, några insatser där, men visar ingen självkritik och inga konkreta förslag på hur fler brottsoffer ska få stöd. Motionen pekar tvärtom på ett tydligt kunskapsstapp inom socialtjänsten. Om vi inte tar itu med det kommer många utsatta fortsätta falla mellan stolarna. Människohandeln ökar i Europa och också i Stockholm, trots detta valde majoriteten i årets budget att ta bort 1 miljon kronor för insatser mot människohandel och prostitution. Centerpartiet gjorde det motsatta och budgeterade 2 miljoner kronor för stärkt uppsökande arbete mot människohandel och prostitution. Vi vill att staden gör allt för att hjälpa kvinnorna bort från hallickarnas klor och säkra upp en trygg tillvaro och nystart i livet.

Konsekvensen av vänsterstyrets politik blir att brottsoffer utvisas istället för att skyddas. När det händer kan de kriminella nätverken fortsätta sin verksamhet ostört, medan offren lämnas åt sitt öde. Det är raka motsatsen till vad Europarådets konvention kräver, och raka motsatsen till vad en human stad borde stå för. Därför måste motionen tillstyrkas.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Kristin Jacobsson (C), Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/341-2 Tjänsteutlåtande - Remiss om Motion om att Stockholm ska leva upp till Europarådets människohandelskonvention
- SOF 2025/341-1.1 Motion om att Stockholm ska leva upp till Europarådets människohandelskonvention

§ 12**Remiss av Motion om att inrätta ett kompetenscenter mot transnationellt förtryck i Stockholm****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/448**

SOF 2025/424

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har bett socialnämnden att svara på remiss av en motion från Åsa Nilsson Söderström (L) om att inrätta ett kompetenscenter mot transnationellt förtryck i Stockholm.

Frågan om transnationellt förtryck är angelägen och socialförvaltningen delar skribentens mening att de personer som utsätts bör få ett adekvat stöd. Förvaltningen bedömer dock att förslaget i motionen inte är förenligt med kommunala kompetensen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Andrea Hedin m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) yrkade

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Det är positivt att förvaltningen delar vår bedömning om att transnationellt förtryck är en mycket allvarlig fråga och att de personer som drabbas behöver få adekvat stöd. Att synliggöra och motverka denna form av förtryck är avgörande både för den enskildes fri- och rättigheter och för ett öppet och tryggt samhälle i stort.

Förvaltningen lyfter att det finns en begränsning i den kommunala kompetensen. Vi vill dock framhålla att Stockholms stad redan idag driver ett motsvarande kompetenscenter – Origo – som är en länsövergripande verksamhet med fokus på hedersrelaterat våld och förtryck, där både socialtjänsten, regionen och polismyndigheten ingår. Origo erbjuder både råd och stöd till

utsatta och utbildning till yrkesverksamma, och är ett etablerat exempel på att en sådan verksamhet kan organiseras inom ramen för kommunens ansvar.

Det kompetenscenter som föreslås i motionen skulle därför med fördel kunna organiseras på ett liknande sätt. På så vis skulle staden kunna samla kunskap, bygga nätverk mellan olika aktörer och erbjuda stöd till dem som drabbas av transnationellt förtryck, utan att frångå den kommunala kompetensen.

Vi ser därför att det finns goda förutsättningar att använda Origo som förebild och därigenom etablera en organisation som kan bidra till trygghet, skydd och upprättelse för de stockholmare som utsätts för transnationellt förtryck.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/424-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om att inrätta ett kompetenscenter mot transnationellt förtryck i Stockholm
- SOF 2025/424-1.1 Motion om att inrätta ett kompetenscenter mot transnationellt förtryck i Stockholm

§ 13**Remiss av Skrivelse om fortsatt höga antal vräkningar av barnfamiljer i Stockholms stad****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2024/1430**

SOF 2025/412

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson (L) har i en skrivelse till kommunstyrelsen ställt frågor utifrån att antalet vräkta barnfamiljer i Stockholm fortsatt är högt. I svaret redogör förvaltningen för tillgänglig statistik samt för hur socialtjänsten generellt arbetar för att förebygga och förhindra att barnfamiljer blir avhysta.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt gemensamt uttalande:

Det är anmärkningsvärt att stadens uppgifter och Kronofogdens statistik skiljer sig så pass mycket åt när det gäller vräkningar av barnfamiljer. Att skillnaderna dessutom pekar mot att ännu fler barnfamiljer faktiskt har vräkts är mycket oroande.

För att kunna mäta, följa upp och motverka vräkningar av barnfamiljer krävs det tydliga och gemensamma definitioner. Så länge olika aktörer redovisar olika siffror är det svårt att få en korrekt bild av omfattningen och därmed också svårt att sätta in rätt åtgärder.

Vi vill även understryka vikten av att kunna följa upp vad som faktiskt händer med de familjer som drabbas av en vräkning. Vi ställer oss undrande till varför vi inte kan få veta hur det går för barnen och familjerna efter att de förlorat sitt hem. Utan den kunskapen är det omöjligt att på utvärdera stadens ansvar och säkerställa att inget barn lämnas utan en trygg boendesituation.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/412-4 Tjänsteutlåtande - Remiss av Skrivelse om fortsatt höga antal vräkningar av barnfamiljer i Stockholm stad
- SOF 2025/412-1.1 Skrivelse om fortsatt höga antal vräkningar av barnfamiljer i Stockholm stad

§ 14**Remiss av Handlingsplan för kommunens
aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/830**

SOF 2025/473

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit fram ett förslag på en handlingsplan för hur Stockholm stad framåt ska arbeta med det kommunala aktivitetsansvaret. Kommunernas aktivitetsansvar regleras i 29 kap. 9 § skollagen, och innebär att kommunerna har en skyldighet att följa upp ungdomar i åldern 16 - 20 år som inte går i gymnasiet och saknar gymnasieexamen, samt erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Handlingsplanen, som går i linje med skolverkets allmänna råd och har tagits fram i samarbete med utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Planen beskriver uppdrag, organisation, ansvarsfördelning samt inriktning för insatser och avser gälla perioden 2025 – 2027.

Socialförvaltningen önskar förtydliga den del i handlingsplanen som berör socialtjänstens ansvar i samverkan kring ungdomar med konstaterad eller förmodad hotbild. Förvaltningen lämnar där ett förslag på omformulering av texten.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/473-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025-2027
- SOF 2025/473-1.1 Bilaga - Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar 2025-2027

§ 15**Remiss av Betänkandet - Sveriges internationella adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61)****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/837
SOF 2025/476****Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat betänkandet Sveriges internationella adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61).

Utredningen visar att det finns systematiska brister och betydande risker för oegentligheter inom den internationella adoptionsverksamheten, vilka svenska myndigheter saknar reell möjlighet att kontrollera. Utifrån ett barnrättsperspektiv bedömer utredningen att den statligt godkända förmedlingsverksamheten bör avvecklas, då den inte längre anses vara en rättssäker eller hållbar omvårdnadslösning.

Förvaltningen ställer sig positiv till flera av adoptionskommissionens förslag, särskilt inrättandet av ett nationellt resurscenter med ansvar för adoptionsspecifika frågor till adopterade, adoptivföräldrar och yrkesverksamma. Förvaltningen betonar vikten av att detta center även samordnar föräldrautbildning inför adoption samt vid behov samverkar med aktörer för närliggande grupper, som familjehemsplacerade samt barn som tillkommit genom surrogat- och donation. Förvaltningen framhåller att individuella bedömningar av barn under 15 års mognad för att ta emot olika former av stöd kräver hög kompetens och god kännedom om det enskilda barnet och dess situation.

Förvaltningen ställer sig positiv till att domstol ska kunna avvisa en adoptionsansökan om tillstånd från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) saknas, då det stärker barnets rättssäkerhet. Samtidigt efterlyser förvaltningen förtydliganden kring undantagsregeln som tillåter MFoF att godkänna adoptioner utan att svenska krav uppfyllts, eftersom den riskerar att kringgå lagstiftningens intentioner.

Förvaltningen är kritisk mot att utredningen inte tillräckligt belyser socialnämndens roll i medgivandeprocessen, vilket leder till oklar ansvarsfördelning mellan MFoF och socialnämnder. Förvaltningen anser att det minskade antalet medgivandeutredningar gör det svårt för kommunerna att upprätthålla nödvändig kompetens, vilket kräver stora resurser. Därför föreslås att ett fåtal socialnämnder får ett nationellt ansvar för medgivandeutredningar, alternativt att det nationella resurscentret stödjer och samordnar arbetet.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Vi välkomnar utredningen och konstaterar att förslagen överlag är väl avvägda. Det är positivt att systemet ses över i grunden, i syfte att komma till rätta med de brister och oegentligheter som framkommit under lång tid. Ett stärkt barnrättsperspektiv och tydligare kontrollfunktioner är nödvändiga för att garantera rättssäkerheten.

Vi anser dock att det är alltför långtgående att helt avskaffa internationella adoptioner. Även om riskerna har varit stora och missförhållanden dokumenterats, finns det situationer där internationell adoption kan vara den bästa lösningen för ett barn. Situationer i omvärlden kan förändras som gör att behovet av internationella adoptioner ökar, som exempelvis fattigdom och svält, naturkatastrofer och liknande. Istället bör systemet reformeras och förbättras, med skärpta krav på kontroller, tydligare ansvarsfördelning och internationella samarbeten som säkerställer att varje adoption sker rättssäkert och i enlighet med barnets bästa.

Med rätt åtgärder kan adoptioner över nationsgränser fortsatt vara en möjlighet för de barn som inte har något annat alternativ till en trygg och stabil uppväxt.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) ställde sig bakom Liberalernas särskilda uttalande.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/476-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Betänkandet - Sveriges internationella adoptionsverksamhet - lärdomar och vägen framåt SOU (2025:61)

- SOF 2025/476-1.2 Remiss - Betänkandet - Sveriges internationella adoptionsverksamhet - lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61) vol 1
- SOF 2025/476-1.1 Remiss - Betänkandet - Sveriges internationella adoptionsverksamhet - lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61) vol 2

§ 16**Remiss av En straffreform (SOU 2025:66)****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/868.**

SOF 2025/486

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Det svenska påföljdssystemet föreslås genomgå stora förändringar med ökade repressiva åtgärder och straffskärpningar som resultat. Vidare föreslås att nätverksrelaterad kriminalitet ska straffas hårdare än övrig brottslighet. Förvaltningen ser att förslagen i straffreformsutredningen kan komma att leda till kostnadsökningar för socialtjänsten, då fler personer kan komma att vara i behov av socialtjänstens insatser för återintegrering i samhället efter längre anstaltsvistelser. Perspektivförskjutningen kan även leda till att rehabiliterande insatser för lagöverträdare och framförallt de med särskilda sårbarheter äventyras. Förvaltningen ser även att flera av förändringarna kan ge stora konsekvenser för barn och unga, dels som anhöriga till föräldrar dömda till fängelse men också som unga lagöverträdare.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra.

Sverigedemokraterna ser positivt på att Sverige genomgår omfattande förändringar avseende brottsbalken, det syftar till en anpassning som bättre ska avspegla det allmänna rättsmedvetandet, och att strukturellt komma åt gängkriminalitet, och kriminalitet där kanske ett fåtal ägnar sig åt omfattande och upprepad brottslighet. Mängden brott måste bättre återspeglas i straffpåföljden.

Det är också välkommet att begrepp som brottsoffer införs i lagtexterna, samt att brott mot enskilda, med angrepp mot liv och hälsa prioriteras upp och ges utrymme för skärpta straff.

Vi håller i detta fall med förvaltningen som i sitt svar har påtalat att brottsofferperspektivet inte enbart kan ses som att det räcker med straffskärpningar, för att ge brottsoffer en känsla av upprättelse, och vi håller med om att brottsoffer kan vara behov av omfattande stöd. Men vi ser inte att denna straffreform förändrar något gällande denna aspekt, behovet av stöd är det samma oavsett straffreformens vara eller icke vara.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

I ett Sverige där grov organiserad brottslighet, våld och ekobrott ökar, är det hög tid för en omfattande straffreform. Den fundamentala omläggningen av den svenska brottsbekämpning och rättskipning är inte bara nödvändigt utan välkommet. Reformen adresserar brister i det nuvarande systemet, där straff ofta upplevs som för milda och ineffektiva för att avskräcka brottslighet. Genom att skärpa straffskalor och omstrukturera påföljdssystemet stärks rättssamhället, ökar tryggheten för medborgarna, signalerar att brott aldrig lönar sig och stärker brottsofferperspektivet.

Utredningen föreslår flera konkreta förändringar som motiverar reformen. Det införs ett nytt påföljdssystem med villkorligt fängelse, som ersätter villkorlig dom och skyddstillsyn. Detta innebär att kortare fängelsestraff kan kombineras med tilläggsstraff som samhällstjänst eller elektronisk övervakning, vilket gör straffen mer flexibla men samtidigt mer ingripande för återfallsförbrytare.

Därtill kommer straffreformens längre inkapacitering av farliga brottslingar leda till avlastning för kommunerna. När dessa individer inte är förmögna att fortsätta främja sociala problem, rekrytering av unga till gängen eller att planera ny brottslighet som

drabbar medborgare får kommunerna bättre förutsättningar att arbeta förebyggande.

Ersätтарыttrande

Maurice Forslund (KD) ställde sig bakom Moderaternas särskilda uttalande.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/486-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av En straffreform (SOU 2025:66)
- SOF 2025/486-1.1 Remiss - En straffreform (SOU 2025:66) Vol 1
- SOF 2025/486-1.2 Remiss - En straffreform (SOU 2025:66) Vol 3
- SOF 2025/486-1.3 Remiss - En straffreform (SOU 2025:66) Vol 2
- SOF 2025/486-1.4 Remiss - En straffreform (SOU 2025:66) Vol 4

§ 17**Remiss av Departementspromemorian - Förbättrade förutsättningar för IVO - Förslag för att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården (Ds 2025/17)****Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr KS 2025/858
SOF 2025/487****Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Utredningen *Förbättrade förutsättningar för IVO – förslag för att motverka oseriösa kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården* (Ds 2025:17) gavs den 2 oktober 2024 i uppdrag att analysera och lämna förslag som ger IVO möjlighet att ta ut en sanktionsavgift eller förbjuda en verksamhet som bedriver hälso- och sjukvård och som inte fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt Patientsäkerhetslagen (PSL) och om ytterligare uppgifter, och i så fall vilka bör lämnas i samband med anmälan samt om vårdgivarens skyldighet att anmäla förändringar eller flytt av en verksamhet bör skärpas. I utredningens uppdrag ingår också att analysera och ta ställning till om det bör införas en skyldighet för regioner och kommuner att underrätta IVO när de på grund av oegentligheter eller brister i vårdens utförande inleder en granskning, säger upp, häver eller inte förlänger avtal som slutits med en verksamhetsutövare.

Utredningen föreslår:

- Att det införs en möjlighet för IVO att ta ut en sanktionsavgift eller förbjuda en verksamhet för vilken anmälningsskyldigheten inte har fullgjorts.
- Att anmälningsskyldigheten till IVO ska utökas med verksamhetschefens person- eller samordningsnummer samt att vårdgivarregistret ska få innehålla den uppgiften.
- Att regioner och kommuner ska ha en underrättelseskyldighet till IVO om det finns anledning att anta att en privat vårdgivares verksamhet, som bedrivs genom avtal, på grund av oegentligheter eller brister i vårdens utförande inte uppfyller kraven på god vård.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till att det införs en skyldighet för regioner och kommuner att underrätta IVO som syftar till att

motverka kriminella och oseriösa aktörer. Förvaltningen är medveten om att utredningen bedömer att frågan om återrapportering för IVO ligger utanför utredningens uppdrag men vill liksom Sveriges kommuner och regioner (SKR) påpeka vikten av att IVO, som nationell aktör och tillsynsmyndighet, bör ha en återrapporteringsskyldighet till regionerna och kommunerna för att undvika att underrättelserna annars blir verkningslösa.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/487-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Departementspromemorian - Förbättrade förutsättningar för IVO - förslag för att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården (Ds 20)
- SOF 2025/487-1.1 Remiss - Departementspromemorian - Förbättrade förutsättningar för IVO - förslag för att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården (Ds 2025:17)

§ 18**Remiss av Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)****Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr KS 2025/932**
SOF 2025/528**Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Klimatanpassningsutredningen har avslutat sitt arbete genom att överlämna betänkandet *Bättre förutsättningar för klimatanpassning* SOU 2025:51 till regeringen. Socialnämnden ombeds av kommunstyrelsen att yttra sig över remissen.

Utredningens uppdrag har varit att analysera och föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att kunna genomföra effektiva klimatanpassningsåtgärder. Utredningen har lämnat elva förslag till förändringar i befintlig lagstiftning, varav ett av förslagen rör inomhustemperaturer.

Socialförvaltningen anser att det är bra att Folkhälsomyndigheten får bemyndigande att utfärda föreskrifter om högsta inomhustemperatur för känsliga grupper. Tydliga regler behövs för att minimera hälsorisker vid bland annat värmeböljor.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/528-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)
- SOF 2025/528-1.2 Remiss - Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)

§ 19**Remiss av Betänkandet Hem för barn och unga För en trygg, säker och meningsfull vård (SOU 2025:84)****Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/1001**
SOF 2025/544**Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat betänkandet Hem för barn och unga, För en trygg, säker och meningsfull vård (SOU 2025:84).

Utredningen har tillsatts mot bakgrund av allvarliga strukturella brister i kvalitet, säkerhet och uppföljning inom verksamheter som avser placering av barn och unga på hem för vård eller boende (HVB). I avsikt att hantera bristerna genom att säkerställa en trygg och säker vårdmiljö har utredningen haft i uppdrag att särskilt utreda en ökad differentiering av vården vid HVB och införande av särskilda befogenheter på HVB. Inom ramen för detta har utredningen även behandlat hälso- och sjukvårdsfrågor genom att analysera förutsättningarna för att differentiera vården med särskilt fokus på tillgång till specialiserad hälso- och sjukvård vid HVB, samt belysa ansvarsfördelningen och samverkan mellan socialnämnd och region i relation till vårdens tillgänglighet.

Förvaltningen ser förslagen som välgrundade, nödvändiga och genomförbara. Reformen skapar bättre förutsättningar för kommunerna att erbjuda en trygg, likvärdig och professionell vård till barn och unga i behov av HVB-placering.

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens föreslagna förändringar som syftar till att göra HVB-placeringar mer ändamålsenliga, kunskapsbaserade och trygghetssäkrade. Särskilt förslaget om en ökad differentiering av HVB genom att införa en ny placeringsform, hem för barn och unga. Placeringsformen, som avser barn och unga under 18 år, förväntas ge upphov till förbättrad kvalitet i vården genom att vården blir mer individanpassad, ändamålsenlig och effektiv. Genom att tydliggöra HVB:s uppdrag och införa behovsbaserad specialisering kan vården bli mer effektiv, trygg och säker för barn och unga. Förändringarna förväntas skapa en mer hållbar vårdkedja där varje barn får det stöd som bäst matchar deras behov, i rätt miljö, vid rätt tidpunkt.

För att öka tryggheten föreslår utredningen att vissa befogenheter införs såsom möjligheter att begränsa vistelse utanför hemmet, begränsa elektronisk kommunikation, utföra alkohol- och drogtester, kroppsvisitation, rumsvisitation samt omhändertaga otillåtna föremål. Förvaltningen ser positivt på dessa utökade befogenheter och ser samtidigt vikten av att personalen är trygg och säker i förhållande till utförandet.

Förvaltningen ställer sig positiv till införandet av tydliga kompetenskrav och lämplighetsprövning av personal inom HVB-verksamheter. Sådana krav bedöms vara centrala för att säkerställa att vården bedrivs av personal med adekvat utbildning, erfarenhet och personlig lämplighet. Detta skapar förutsättningar för en trygg och professionell vårdmiljö där barn och ungas behov bättre kan tillgodoses, samtidigt som det stärker skyddet mot risker för bristande omsorg, otrygghet och i värsta fall övergrepp. Förvaltningen ser också att en sådan reglering skulle kunna bidra till ökad likvärdighet i verksamheternas kvalitet över hela landet, oavsett huvudman.

Förvaltningen ställer sig positiv till de åtgärdsförslag som utredningen föreslår för att säkerställa en jämlik, god och patientsäker hälso- och sjukvård för barn och unga som vårdas i generella och specialiserade hem. Det krävs ett förtydligat ansvar för regionen att tillhandahålla med hälso- och sjukvård även i institutionsvård.

Förvaltningen ställer sig positiv till införandet av nationella riktlinjer samt ett nationellt system för uppföljning av kvalitet inom HVB-verksamheter. Ett sådant ramverk bedöms vara avgörande för att skapa en mer enhetlig och rättssäker vård över hela landet. Genom att etablera tydliga och gemensamma riktlinjer minskar risken för godtyckliga bedömningar, otydlig praxis samt variationer i kvalitet mellan olika vårdgivare och geografiska områden.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/544-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Betänkandet Hem för barn och unga För en trygg säker och meningsfull vård (SOU 2025_84)
- SOF 2025/544-1.1 Remiss - Betänkandet Hem för barn och unga För en trygg, säker och meningsfull vård (SOU 2025:84)

§ 20 Månadsrapport juli 2025

SOF 2025/49

Beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten
2. Socialnämnden beslutar att från och med 1 september 2025 justera vårdavgiften för Stockholm stad Essinge HVB avseende ungdomar, som på grund av yttre omständigheter inte kan bo kvar hemma, från 4 500 kr/dygn till 2 650 kr/dygn.

Sammanfattning av ärendet

Prognosen baseras på utfallet per 31 juli 2025 samt utifrån dialog med samtliga chefer om eventuella avvikelser från budget.

Nämnden prognostiserar totalt ett resultat, efter prognos prestationsförändringar, som är ett överskott mot budget med 4,6 mnkr.

De flesta verksamheterna har en prognos i balans med budget. Underskott prognostiseras främst inom område hemlöshet och missbruk, jour- och rådgivande verksamhet samt ledning och administration. Underskotten täcks inom nämndens budgetram. Nämnden återkommer i samband med tertialrapport 2 med begäran om medel för LSS-kollo och nyanlända.

Förvaltningen föreslår nämnden att från och med 1 september justera vårdavgiften för Stockholm stad Essinge HVB avseende ungdomar, som på grund av yttre omständigheter inte kan bo kvar hemma, från 4 500 kr/dygn till 2 650 kr/dygn.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/49-8 Tjänsteutlåtande - Månadsrapport juli 2025

§ 21

Årsrapport om personligt ombud år 2024

SOF 2025/413

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens årsrapport för personligt ombud 2024.
2. Socialnämnden överlämnar årsrapporten till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har sammanställt årsrapporter för personligt ombud sedan 2015. I rapporten sammanställs information om målgruppen för personligt ombud, systembrister samt hur organisationerna för ledningsgrupper ser ut.

Personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna ta tillvara sina rättigheter i samhället. I syfte att tillvarata personligt ombuds kunskaper om systemfel och samverkansproblem har en stadsövergripande årsrapport sammanställts om verksamheten.

Socialförvaltningen överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna för kännedom men också som ett underlag för fortsatt utvecklingsarbete.

Socialförvaltningen föreslår att nämnden godkänner bifogad årsrapport för personligt ombud 2024.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/413-1 Tjänsteutlåtande - Årsrapport personligt ombud 2024
- SOF 2025/413-1.1 Bilaga - Årsrapport personligt ombud 2024

§ 22**Uppföljning IOP EU-medborgare i utsatthet****Uppföljning av verksamheten för perioden 1 november 2024 till och med 30 april 2025**

2021/680

Beslut

1. Socialnämnden godkänner uppföljningen av IOP-samarbetet med idéburna organisationer.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden samarbetar med ett antal idéburna organisationer för att ge stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och som befinner sig i en utsatt situation. Stödet ges i form av härbärke natttid och dagverksamheter. Uppföljning av partnerskapet sker i en gemensam verksamhetsrapport som upprättas två gånger per år. Detta ärende avser verksamhet som bedrivits inom partnerskapet under perioden 1 november 2024 till och med 30 april 2025.

Nattverksamhet har bedrivits vid två härbärgen som sammanlagt har genomfört 9 177 övernattningar, varav cirka 29 procent avser kvinnor. Dagverksamhet har bedrivits vid sju olika verksamheter som sammanlagt tagit emot 38 692 besök, varav cirka 37 procent från kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna i så väl dag- som nattverksamheterna är personer från Rumänien och Polen. Jämfört med motsvarande period för ett år sedan har antalet övernattningar i nattverksamheten minskat med cirka 32 procent. Antalet besök i dagverksamheterna har ökat med cirka sex procent jämfört med motsvarande period för ett år sedan.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner uppföljningen av IOP-samarbetet med idéburna organisationer som ger stöd till EU- och tredjelands-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som befinner sig i en utsatt situation.

Särskilt uttalande

Tapani Juntunen (SD) lämnade ett särskilt uttalande:

I tidigare ärenden gällande riktade IOP avtal för EU-medborgare har vi lagt fram förslag om att avbryta dessa avtal och återta verksamheten i egen regi inom ramen för ordinarie verksamhet. Vi vidhåller denna ståndpunkt.

Det positiva i denna uppföljning är att antalet övernattningar minskat med 32 procent i förhållande till tidigare uppföljningsperiod, vilket stärker vår uppfattning om att strukturellt övergå till ett nytt system för att hantera denna grupp.

Handlingar i ärendet

- 2021/680-32 Tjänsteutlåtande - Uppföljning IOP EU-medborgare i utsatthet

§ 23**Avtalsuppföljning av socialtjänst och LSS-verksamhet –
Årsrapport 2024**

SOF 2025/501

Beslut

1. Socialnämnden godkänner årsrapporten och socialförvaltningens plan för avtalsuppföljning 2025–2027.
2. Årsrapporten överlämnas till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ansvarar för stadsövergripande avtal samt en aktiv avtalsuppföljning av de avtal som socialnämnden tecknat enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) samt avtal enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV).

Förvaltningen redovisar i denna årsrapport resultatet från avtalsuppföljningen av verksamheter i privat regi som bedrivs enligt socialtjänstlag (2001:453), SoL och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS och som är upphandlade av socialnämnden enligt LOU och LOV. I årsrapporten föreslår socialförvaltningen även ett urval för kommande avtalsuppföljning för åren 2025–2027.

Under 2024 genomfördes 130 av 154 planerade uppföljningar. Skälen till att vissa uppföljningar inte genomfördes berodde på att leverantörer inte har inkommit med underlag för uppföljning i tid, att avtal blev uppsagda innan eller i samband med avtalsuppföljningen och i några enstaka fall på grund av att uppföljningar inom LOV inte har hunnit genomföras av stadsdelsförvaltningar eller socialförvaltningen.

2024 års avtalsuppföljning av utförare inom LOV som bedriver korttidsvistelse, korttidstillsyn, bostad med särskild service för barn och ungdom respektive vuxna, sysselsättning inom socialpsykiatri och stödboende inom socialpsykiatri har gemensamt genomförts av socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Verksamheter upphandlade enligt LOU, i detta fall insatser för vuxna personer med missbruksproblematik, har följts upp av socialförvaltningen. Det samlade resultatet sammanställs i en årsrapport (bilaga 1).

Resultatet från uppföljningarna visar att huvuddelen av leverantörerna efter förtydliganden, kompletteringar och åtgärder av påtalade brister möter avtalens krav. De brister som kom fram rörde främst ofullständiga rutiner för avvikelser, rutin för hantering av

missförhållanden eller risker för missförhållanden enligt Lex Sarah. Andra brister som uppmärksammades rörde verksamhetens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete där behov av utveckling och förbättring identifierades. Det har också uppmärksammats att leverantörer inte alltid anmäler ändringar till socialförvaltningen, så som byten av föreståndare eller nya underleverantörer. Bristerna i övrigt varierade beroende på vilket avtalsområde som följdes upp. Under 2024 genomfördes uppföljningarna med fokus på två huvudinriktningar, dels hur verksamheterna bedrivs kvalitetsmässigt i enlighet med avtalens krav och dels med fokus på ekonomiska kontroller av utförarnas bolag.

Socialförvaltningens förslag till plan för kommande avtalsuppföljning år 2025–2027, är att följa upp LOU-avtalen inom insatser för barn och unga, med särskilt fokus på dygnetruntvård och jourhemsverksamheter, samt LOV-avtal inom ledsagar- och avlösarservice enligt SoL och LSS och boendestöd inom socialpsykiatri.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner årsrapporten för 2024 och socialförvaltningens plan för avtalsuppföljning 2025–2027 samt att den överlämnas till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Särskilt uttalande

Tapani Juntunen (SD) lämnade ett särskilt uttalande:

Avtalsuppföljning är en central del för att säkerställa att ingångna avtal faktiskt efterlevs. I årsrapporten för 2024 framgår att 130 av 154 planerade uppföljningar genomförts, att alla inte blivit av förklaras med uteblivet underlag från leverantörer, uppsagda avtal eller tidsbrist inom LOV-uppföljningar. Detta är anmärkningsvärt och visar att staden behöver säkerställa att samtliga planerade uppföljningar verkligen kan genomföras. Att leverantörer inte inkommit med underlag i tid är ett tecken på bristande följsamhet mot avtalets anda och bör leda till tydliga sanktioner.

Rapporten pekar på återkommande brister i rutiner, framför allt gällande Lex Sarah, avvikelshantering, hot- och våldssituationer samt dokumentation av egenkontroller. Dessa brister återkommer inom flera olika avtalsområden och kan därför inte betraktas som enskilda tillfälligheter. Här krävs en konsekvent och systematisk uppföljning med tydliga krav på rättelse, annars riskeras både kvalitet och trygghet i verksamheterna.

Särskilt allvarligt är att personalens kompetens inte alltid levt upp till avtalens krav, exempelvis inom bostad med särskild service för

barn och unga enligt LSS. Detta innebär en direkt risk för kvaliteten i omsorgen och måste få hög prioritet i fortsatt uppföljning.

En annan viktig observation är att vissa verksamheter inte har meddelat socialförvaltningen vid byte av föreståndare eller vid användning av underleverantörer. Sådana förändringar är avgörande för stadens kontroll och bör alltid rapporteras omgående.

Det framgår även att Polisen under hösten 2024 offentliggjorde en rapport om kopplingar mellan privata HVB och organiserad brottslighet, vilket ledde till särskilda utredningar och i ett fall hävning av avtal. Detta visar med all tydlighet varför uppföljning inte bara är en formalitet, utan ett verktyg för att skydda både brukare och användningen av skattemedel.

Sammantaget visar rapporten att avtalsuppföljning är helt avgörande för att säkra kvalitet, motverka välfärdsbrott och garantera att skattemedel används på ett ansvarsfullt sätt. Det är därför av största vikt att planerade uppföljningar genomförs i sin helhet, att brister får konsekvenser och att avtalsuppföljningen även framöver prioriteras och utvecklas.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/501-1 Tjänsteutlåtande - Avtalsuppföljning av socialtjänst och LSS-verksamhet - Årsrapport 2024
- SOF 2025/501-1.1 Bilaga - Avtalsuppföljning årsrapport 2024

§ 24**Skrivelse om socialtjänsten i Skärholmen och Järva****Svar på skrivelse från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna**

SOF 2025/373

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

I skrivelsen från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna ställs följande frågor om socialtjänst i Skärholmen och Järva:

1. Vad för konkreta åtgärder kommer Socialförvaltningen tillsammans med Skärholmens stadsdelsförvaltning att vidta för att komma till rätta med problemen inom socialtjänsten?
2. Vilka åtgärder planeras eller övervägs för att motverka den pressade situationen inom socialtjänsten i Järvaområdet?
3. Hur säkerställs att barn och ungas behov är styrande i beslut om insatser – även i tider av ekonomisk press?
4. Hur arbetar staden för att motverka den tystnadskultur som flera socialsekreterare nu vittnar om, och hur säkerställs det att deras oro tas på allvar av chefer och ansvariga politiker?
5. Bedömer förvaltningen att det finns en liknande risk i Järva som i Skärholmen – att akuta ärenden fördröjs med potentiellt mycket allvarliga konsekvenser?

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att främja en hållbar arbetssituation för stadens socialsekreterare. Detta sker i huvudsak inom ramen för Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten (SOF 2023/22). Arbetet sker tillsammans med stadsdelsförvaltningarna där aktiviteter utförs inom olika fokusområden som bedömts vara av särskild betydelse.

Vid behov anpassar socialförvaltningen sina arbetssätt för att stötta upp lokalt om en stadsdelsförvaltning har särskilda behov, det gäller inte minst för utsedda fokusområden. Socialförvaltningen har under året bl.a. tagit fram utbildningsmaterial om hur otillåten påverkan påverkar en hållbar arbetssituation och arbetsmaterial för att öka kunskap och kompetens för att motverka och förhindra detta. Inom *Framtidens socialtjänst* (SOF 2023/625) sker ett stadsövergripande arbete där samtliga förvaltningar genomför en rad aktiviteter för att socialtjänsten ska bli ännu mer tillgänglig och på ett ännu bättre sätt organisera sin verksamhet och erbjuda insatser efter stockholmarnas behov, akuta såväl som långsiktiga.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt gemensamt uttalande:

Enligt den fackliga organisationen SSR har arbetet med stadens handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten i praktiken avstannat ute i stadsdelarna. Detta är en mycket allvarlig signal. När de som företräder socialtjänstens medarbetare ger en sådan samstämmig bild måste det tas på största allvar.

Mot denna bakgrund är det anmärkningsvärt att den rödgröna majoriteten fortsatt hävdar att arbetet med handlingsplanen fortgår. De uppgifter vi har pekar tvärtom på att arbetet i det närmaste helt har upphört. Vi förväntar oss därför att den rödgröna majoriteten redogör för vilka uppgifter som ligger till grund för påståendet att arbetet med handlingsplanen fortgår enligt plan, eftersom den bilden uppenbarligen inte delas av SSR. Att i detta läge hänvisa tillbaka till enskilda stadsdelar är att undandra sig det politiska ansvar som krävs.

Socialtjänstens nuvarande arbetssituation är på många håll ett omfattande problem som kräver samlad styrning, politiskt ledarskap och uthållighet. För att skapa en hållbar arbetsmiljö, motverka den höga personalomsättningen och säkerställa rättssäkerheten för stadens mest utsatta krävs ett tydligt ansvarstagande från den styrande majoriteten.

Det är i den centrala budgeten som förutsättningarna för stadsdelarnas ekonomi ges. Det måste finnas medel för stadsdelarna att ens prioritera inom. Att ha kvar centrala budgetmedel för institutionsplaceringar menar vi, hade underlättat för stadsdelar med många utmaningar och placeringar såsom både Järva och Skärholmen. Att avsäga sig det politiska ansvaret för utvecklingen i stadsdelarna går därför inte. Socialborgarrådet är svaret skyldigt på hur han avser säkerställa en hållbar situation i socialtjänsten över hela staden, också Skärholmen och Järva.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/373-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse om socialtjänsten i Skärholmen och Järva
- SOF 2025/373-1 Skrivelse om socialtjänsten i Skärholmen och Järva

§ 25**Skrivelse om boendestöd****Svar på skrivelse från Moderaterna**

SOF 2025/374

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Andrea Hedin (M) m.fl. har genom en skrivelse ställt frågor om insatsen boendestöd. Skribenten lyfter att boendestöd är en viktig insats som bland annat kan vara preventiv och förebyggande. I skrivelsen lyfts frågor om hur ersättningen ser ut, om den är likvärdig för olika driftsformer, om det finns mått för effektivitet och kvalitet, hur majoriteten ser på olika driftsformer, om några privata boendestödsverksamheter har lagts ned och om det finns planer på att utöka egenregin.

Förvaltningen är enig med skribenten om att boendestöd är en viktig insats som kan förebygga större utsatthet och kostnader. Under 2024 hade 6328 stockholmare insatsen, fördelat på verksamhetsområdena socialpsykiatri, funktionsnedsättning, skadligt bruk och beroende och äldreomsorg.

Ersättningen för boendestöd inom valfrihetssystemet regleras i kommunfullmäktiges budget och utföraren får betalt per beställd timma. Stadsledningskontoret genomför årliga brukarundersökningar som kan jämföras på stadens hemsida.

Sedan valet 2022 har tio avtal inom valfrihetssystemet för boendestöd sagts upp, varav fem avtal har sagts upp av socialförvaltningen och fem avtal har sagts upp av utförarna själva. Socialförvaltningen har inte fått några signaler om att stadsdelsförvaltningarna planerar att utöka sin boendestödsverksamhet. Ett visst boendestöd bedrivs utanför valfrihetssystemet, framför allt gäller det boendestöd till personer som tillhör målgruppen skadligt bruk och beroende.

Särskilt uttalande

Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Stockholm skall ha verksamheter av hög kvalitet som ska vara lättillgängliga för den enskilde. En förutsättning för detta är, att

staden centralt, liksom stadsdelarna, alltid kan erbjuda en valfrihet av utförare.

Vi konstaterar i svaret på skrivelsen att så inte är fallet i Stockholm avseende boendestöd för området skadligt bruk och beroende. I sju av elva stadsdelsnämnder saknas valfrihet inom nämnt område. Stadsdelsnämnderna har själva sagt upp gällande avtal och övertagit verksamheten inom ram för den egna regin. Några utförare har själva sagt upp avtalen troligen p.g.a. minskad volym och som följd svårare ekonomiska förhållanden. Det innebär, att stockholmarna får varierande tillgänglighet och kvalitet samt att endast fyra stadsdelar kan erbjuda valfrihet för boendestöd.

Vi ser därför, mot bakgrund av detta, med oro på om mer av egenregi är under planering av den rödgröna majoriteten och hur det resultatet kommer att se ut avseende valfriheten för medborgarna. Vad som avses med stadsövergripande insatser enligt det budgetuppdrag som nämnden fått återstår att se och vi kommer att slå vakt om valfriheten i Stockholm.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/374-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående boendestöd
- SOF 2025/374-1 Skrivelse om boendestöd

§ 26**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Nämnden lägger anmälningarna till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Kontorsutlåtande - Remiss om Delbetänkandet Utmönstring av permanentuppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migrations- och asylpakt (SOU 2025:31)
- Kontorsutlåtande - Remiss av Betänkandet - Digital teknik på lika villkor – En reglering för socialtjänsten och verksamhet enligt LSS (SOU 2025:39)
- Dom från Förvaltningsrätten i Stockholm
- §6 den 18 juni 2025, Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott Nytt hyresavtal för Åminnevägen 25, hem för vård och boende
- §5 den 18 juni 2025, Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott Nytt hyresavtal för Kolargatan, boende för hemlösa(2158962)
- §23 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Stockholms stads program för inköp
- §24 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter
- §29 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.
- §30 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenhete
- §31 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Socialtjänsten inom socialnämndens och stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser
- §33 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Socialtjänsten inom stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag
- § 34 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Hantering av insatsen trygghetslarm utifrån ny socialtjänstlag
- § 35 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Stockholms stads program för barns rätt till kultur
- §21 den 18 juni 2025, Kommunstyrelsen PM_ Uppföljning av budget 2025 – Tertialrapport 1 per den 30 april med helårsprognos
- Kontorsutlåtande - Remiss av Utkast till lagrådsremiss En särskild straffbestämmelse för psykiskt våld
- Kontorsutlåtande - Remiss av Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59)

- Kontorsutlåtande - Remiss av Betänkande - Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper
- Beslut om gårdsförsäljningstillstånd för försäljningsstället Stockholms Bränneri AB
- Beslut om gårdsförsäljningstillstånd för försäljningsstället Hammarby Sjöstad Destilleri AB
- Beslut om gårdsförsäljningstillstånd för försäljningsstället Cliff Barnes Bränneri AB
- §38 den 16 juni 2025, Kommunfullmäktige Avfallsplan för Stockholm 2025-2030(2153943)
- Kontorsutlåtande - Remiss av Betänkandet Ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott (SOU 2025:54)
- Kontorsutlåtande - Remiss av Delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48)

§ 27**Anmälan av protokoll och samverkan**

SOF 2025/2

Beslut

Nämnden lägger anmälan av protokoll och samverkan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/2-35 Organisations- och föreningsutskottet protokoll 2025-06-10
- SOF 2025/2-36 Individutskottets protokoll 2025-06-10
- SOF 2025/2-38 Protokoll från tillståndsutskottet 2025-06-18
- SOF 2025/2-39 Protokoll från individutskottet 2025-07-25
- SOF 2025/2-40 Protokoll från förvaltningsgruppen 2025-08-20
- SOF 2025/2-41 Protokoll funktionshinderrådet 2025-08-21
- SOF 2025/2-41.1 Funktionshinderrådet bilaga 4 - Förslag från rådet

§ 28

Redovisning av delegeringsbeslut

Beslut

Nämnden lägger redovisning av delegationsbeslut till handlingarna.

Anmälda beslut

- Beslut om särskild avgångsersättning

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Alexander Emanuel,Ojanne	2025-08-28
Carl Magnus,Hillborg	2025-08-28
Jan Oskar,Jönsson	2025-08-28